

fondů žalované, vydaných v roce 1919, nemají vlivu na platnost a účinnost ustanovení zdejšího zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 299 sb. z. a n. Ustanovení čl. 10, A, 2 c) prováděcího nařízení ze dne 30. prosince 1920, čís. 693 sb. z. a n. rovněž nemluví pro správnost žalobcovy stanoviska, neboť tento předpis uvádí jen jednu z podmínek, jimž musily vyhověti náhradní smlouvy, platné 31. prosince 1918. Že nelze použítí při výkladu §u 6 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 299 sb. z. a n. článků 7 a 8 uvedeného prováděcího nařízení, jest zřejmo z jejich obsahu a z doby jejich vydání. § 7 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 299 sb. z. a n. nemění ničeho na předpisu předcházejícího §u 6 a nepřichází proto v úvahu při rozhodování o námitce nepřipustnosti pořadu práva.

Čís. 4375.

Dopravní řád železniční.

Ze škody vzešlé tím, že na dovozném bylo více vybráno, ručí dráha jen, prokáže-li se její úmyslnost anebo hrubá nedbalost, kdežto ze škody, vzešlé tím, že dráha ocitla se v prodlení s vrácením přeplatku, ručí dráha dle všeobecných právních předpisů.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1924, Rv II 607/24.)

Žalující firma domáhala se na dráze náhrady škody, která prý jí vznikla tím, že dráha omylem jí předepsala a od ní vybrala na dovozném více než měla dle tarifu vybrati. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

S právním posouzením rozepře nižšími soudy nelze souhlasiti. Žalující firma požaduje na dráze náhradu škody, která jí vznikla tím, že dráha omylem jí předepsala a od ní vybrala na dovozném více, než dle tarifu měla vybrati, takže žalující firma musila na opatření si německých marek, ve kterých bylo dovozné předepsáno, věnovati více československých korun, než kdyby dovozné bylo bývalo vyměřeno správně. Oba nižší soudy uznaly nárok na náhradu této škody za odůvodněný dle čl. 282 a 283 obch. zák. a vyhověly žalobě. Žalobní nárok nelze však posuzovati podle všeobecných předpisů obchodního zákona o náhradě škody, nýbrž podle předpisů železničního dopravního řádu o smlouvě nákladní, který má v §§ 70, 95 a 97 čís. 5 o následcích nesprávného vybrání dovozného zvláštní ustanovení. Podle těchto předpisů lze náhradu škody, vzniklé straně nesprávným vybráním dovozného, požadovati jenom, byla-li způsobena úmyslně neb hrubou nedbalostí, což v tomto případě nebylo žalující stranou ani tvrzeno. Jinak nepřisluší straně z t o h o t o důvodu nárok na náhradu škody, nýbrž pouze nárok na vrácení toho, o č bylo více na dovozném vybráno. Není sporno, že na dovozném bylo sice žalující firmě účtováno 4.518 Kč 40 h a 8,396.661 Mk, že však zaplatila vskutku jenom 8,396.661 Mk a to dne

12. března 1923. Není také sporno, že mělo býti správně předepsáno a vybráno 4.473 Kč 40 h a 3,185.160 M. Stanovisko, které zaujalo ředitelství státních drah v Olomouci přípisem ze dne 30. března 1923, vyřizujícím reklamaci žalující firmy ze dne 17. března 1923, že totiž požaduje zapravení nedoplatku 4.473 Kč 40 h, načež vrátí přeplatek 5,211.501 Mk, vyhovuje přesně zákonnému předpisu Šu 70 žel. dopr. i. Jmenovitě nebyla dráha povinna vracetí přeplatek v markách před zapravením nedoplatku 4.473 Kč 40 h, neboť náleží jí na tento přeplatek zadržovací právo dle Šu 313 obch. zák., takže lze od ní žádati placení jen z ruky do ruky. Jinou otázkou by bylo, zda není žalovaná dráha povinna náhradou škody, vzniklé žalující firmě poklesem kursu německých marek po 12. březnu 1923. Tu by ovšem platily všeobecné zákonné předpisy o náhradě škody, tedy čl. 282 a 283 obch. zák., dráha ručila by však podle nich za pokles kursu jenom potud, pokud byla s vrácením přeplatku v prodlení. Jelikož nabídla žalobkyni vrácení již 30. března 1923, nejde pokles kursu německých marek po tomto dni na její účet, nýbrž dle Šu 1419 obč. zák. na účet žalující firmy. Že se rozdíl v kursu německých marek vyskytl také mezi dnem placení, totiž 12. března 1923, po případě dnem reklamace 17. března 1923 a dnem 30. března 1923, nebylo ani tvrzeno, ani soudem zjištěno. Ale i kdyby takový rozdíl byl a to v neprospěch žalující firmy, musí jej vzhledem k tomu, že dráze nelze vytýkati zpoždění ve vyřízení reklamace, nésti žalobkyně sama. Ačkoliv měla dle čl. 336 druhý odstavec obch. zák. právo platiti dovozní československými korunami, při čemž by ovšem musila se řídit kursem, určeným a vyhlášeným dráhou (§ 9 žel. dopr. ř.), vyhradila si již předem předpis dopravného přes Německo a jeho placení v markách, platila také efektivně, a, zajistivši si takto případný zisk ze změny kursu, musí nésti i nepříznivé jeho důsledky. Žalující firma nemá proto proti dráze jiného nároku než na vrácení přeplatku v německých markách, tento nárok nemůže býti však rozsudkem uznán, poněvadž žalobkyně neučinila k tomu potřebného návrhu (§ 405 c. ř. s.). Nárok na náhradu škody v československých korunách není zákonem odůvodněn, pročež musilo býti dovolání vyhověno, a žaloba zamítnuta.

Čís. 4376.

Jde o smlouvu o dílo nikoliv o smlouvu nájemní, převzal-li samostatný podnikatel zorání polí majitele velkostatku svými zřízenci. Za škodu ze zapálení stavení jiskřením z lokomotivy parního pluhu ručí jeho majitel za podmínek Šu 1315 obč. zák. K pojmu zdatnosti zřízenců při obsluze parního pluhu. Zdatnost nelze stotožňovati se schopností a způsobilostí.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1924, Rv II 614/24.)

Majitelka velkostatku, firma M., zjednala si od firmy P. parní pluh k zorání pozemků. Větrem zaneseny byly jiskry z komína parního pluhu na střechu žalobcova domku, jenž vyhořel. Žalobní nárok na náhradu